

991100/0220/24/08/NL

Warszawa, 2008-09 - 02

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

W związku z przekazaniem do opinii rządowego projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (pismo z dnia 28 sierpnia 2008 r. znak: PS-208/08) uprzejmie informuję Pana Ministra, że projekt ten był opiniowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach uzgodnień prowadzonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W załączeniu przekazuję:

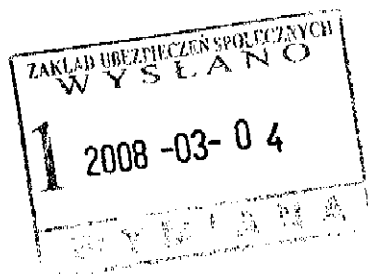
- 1) opinię z dnia 3 marca 2008 r., do projektu ustawy o zakładach emerytalnych z dnia 18 lutego 2008 r.,
- 2) opinię z dnia 7 maja 2008 r., do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych z dnia 21 kwietnia 2008 r. ,
- 3) opinię z dnia 29 lipca 2008 r., do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych z dnia 22 lipca 2008 r. ,
- 4) opinię z dnia 1 sierpnia 2008 r., do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych .

przewodniczący

Sylwester Rypiński

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L. Nr
Data wpływu 04-09-2008

**Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej**

Uprzejmie informuję Panią Minister, że do przekazanego przy piśmie z dnia 19 lutego 2008 r., znak: DUS-0210-6-JK/08, projektu ustawy o zakładach emerytalnych, zgłaszam następujące uwagi:

Do art. 13, art. 25, art. 29, art. 40

W art. 13 ust. 4 pkt. 1) lit. b), art. 25 ust. 1 pkt. 7) lit. d), 29 pkt. 7, art. 40 ust. 2 pkt. 7; ust. 7 pkt. 2 proponowany jest zapis, dotyczący wystawianych dokumentów przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przedstawiających sytuację finansową podmiotu zamierzającego nabyć lub objąć akcje zakładu, występujących z wnioskiem założycieli zakładu emerytalnego oraz zakładu łączącego się z innym zakładem w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających datę złożenia wniosków, w tym potwierdzenia przez ZUS braku zaległości z tytułu składek, do poboru których obowiązany jest ZUS. Wniosek ten winien być doprecyzowany. Wydaje się, że potwierdzenie tego faktu powinno dotyczyć wcześniejszego (5 letniego) okresu opłacania terminowo, bądź nie, należnych składek oraz dodatkowo powinno być wydane zaświadczenie potwierdzające fakt, że na dzień wydania zaświadczenia płatnik nie zalega z opłacaniem należnych składek do poboru

Art. 44 ust. 2.

Nie jest zrozumiała propozycja, aby w przypadku likwidacji zakładu emerytalnego zawarcie przez likwidatora umowy z innym zakładem nie mogło prowadzić do zmiany wysokości otrzymywanej dożywotniej emerytury kapitałowej oraz pobieranej opłaty. Nic chyba nie stoi na przeszkodzie, żeby sytuacja emerytów polepszyła się w wyniku przejęcia zakładu emerytalnego przez inny zakład? Zawarcie umowy nie powinno jedynie prowadzić do obniżenia wysokości otrzymywanej dożywotniej emerytury kapitałowej lub zwiększenia pobieranej opłaty.

Art. 45 ust. 4

Treść przepisu ust. 4 jest niezrozumiała. Nie wiadomo, za co w oparciu o ten przepis odpowiada Fundusz Gwarantowanych Dożywotnich Emerytur Kapitałowych. Umieszczenie przepisu ust. 4 w artykule normującym likwidację przymusową może wskazywać, że chodzi o zobowiązania zlikwidowanego zakładu emerytalnego. Ponieważ jednak wydaje się, że o tym mówi już ust. 1 rodzi się przypuszczenie, że w ust. 4 może chodzić o sytuację kiedy zakład emerytalny (inny niż likwidowany) przekaże do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za mało środków na wypłatę dożywotnich emerytur kapitałowych i wtedy ten niedobór pokrywany jest z FGDEK. Jeżeli o to chodziło autorom projektu, sprawa ta wymaga jednoznacznego

zapisania i wprowadzenia odpowiednich regulacji zarówno do rozdziału 10 (dotyczącego FGDEK) jak i projektu ustawy o zasadach wypłaty emerytur kapitałowych, który pomija kwestię, jak ma postępować ZUS, kiedy zakład emerytalny nie przekaże pełnych środków na wypłatę dożywotnych emerytur kapitałowych.

Art. 56 ust. 2 oraz art. 57 ust. 3.

Proponujemy zastąpić słowo „*poniejszają*” sformulowaniem „są *poniejszane* przez”. Obecnie użyta forma gramatyczna nie pozwala jednoznacznie określić, co jest przez co *poniejszane*.

W art. 58

ust. 1

Nie jest zrozumiałe czy opłata za zarządzanie ma stanowić pewien procent kwoty aktywów podstawowego funduszu emerytur kapitałowych, czy też pewien procent wypłaconych świadczeń, czy też może pewien procent kwoty aktywów podstawowego funduszu emerytur kapitałowych, ale nie więcej niż 3,5% wypłacanych świadczeń.

Poza tym – zgodnie z art. 58 ust. 3 wysokość opłaty za zarządzanie określać miałyby statut zakładu. Nie jest zrozumiałe jaki procent miałyby być określany w statucie (świadczenia, czy też aktywów podstawowego funduszu emerytur kapitałowych – wówczas ze względu na ograniczenie do 3,5% wypłacanych świadczeń procent ten zapewne byłby często zmieniany). Ponadto, jeżeli zamiarem ustawodawcy jest dopuszczenie opłaty w maksymalnej wysokości 3,5% sumy wypłacanych świadczeń, to należy zauważyć, że jest to opłata bardzo wysoka zważywszy na rynkowe stawki opłat. A ponieważ system jest przymusowy, to należy spodziewać się, że podobnie jak wśród OFE stawki opłat będą raczej równomiernie wyśrubowane.

ust. 2.

Nie ma powodów, żeby zabraniać zakładom emerytalnym używania różnych stawek opłat, np. obniżonej stawki dla własnych pracowników.

W art. 62

ust. 2

Nie wiadomo skąd brana miałaby być maksymalna stopa techniczna uwzględniana przy obliczaniu rezerwy emerytur kapitałowych. W art. 62 ust. 7 mowa jest o tym, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru) określać miałyby „wysokość stopy technicznej na rok przyszły”. Ale w projekcie nie ma mowy o maksymalnej stopie technicznej, jest o niej natomiast mowa w uzasadnieniu (str. 9 i 10).

ust. 5

Niezrozumiałe jest dlaczego tablice prognozowanego trwania życia mają być poddawane opinii Prezesa ZUS.

ust. 7

Wydaje się, że bardziej powołana do ustalania stopy technicznej byłaby Komisja Nadzoru Finansowego, która z powodzeniem określa taką stopę dla komercyjnego rynku ubezpieczeniowego.

art. 64

uwaga ogólna

Termin, od którego wypłacane jest zwiększone świadczenie w wyniku udziału emeryta w nadwyżce powinien być tak ustalony aby:

- 1) był jednolity dla wszystkich zakładów emerytalnych,
- 2) nie powodował konieczności wypłaty wyrównania.

- 3) był skorelowany z terminem waloryzacji emerytur przysługujących FUS (można rozważyć przesunięcie tego terminu).

Pozwoli to ZUS na racjonalną obsługę zmiany wysokości świadczeń wypłacanych z I i II filara.

ust. 3

Niezrozumiałe jest o jaki gwarantowany okres wypłat tu chodzi, skoro z projektów wynika, że jedynym świadczeniem oferowanym przez zakłady emerytalne ma być dożywotnia emerytura kapitałowa.

ust. 4

Nie jest zrozumiałe o jakiej części rezerwy jest mowa.

Rozdział 10

uwaga ogólna

Zakłada się, że ZUS będzie dysponentem i zarządzającym FGDEK. Jednym z zadań FGDEK jest przejmowanie zadań likwidowanego zakładu emerytalnego. Nakłada to *de facto* na ZUS konieczność prowadzenia drugiego państwowego zakładu emerytalnego. Zdolność do przejęcia zadań likwidowanego zakładu wiąże się z koniecznością posiadania odpowiedniej struktury umożliwiającej realizację przejętych zobowiązań emerytalnych i zapewniającej możliwość efektywnego i bezpiecznego lokowania przejętych środków. Rozwiązanie takie wymaga „wyposażenia” FGDEK już w momencie startu w odpowiednie środki pozwalające na realizację tego zadania, co jeszcze raz warto podkreślić, oznacza w praktyce konieczność stworzenia przez ZUS całej struktury funkcjonalnej zakładu emerytalnego i utrzymywanie jej do momentu upadku pierwszego zakładu i braku chętnych do jego przejęcia na biegu „jałowym”. Dlatego też bardziej racjonalnym rozwiązaniem jest powierzenie dysponowania i zarządzania FGDEK państwowemu zakładowi emerytalnemu. Ewentualną alternatywą może być podział zadań pomiędzy ZUS i państwowy zakład emerytalny. W szczególności przejęcie zadań likwidowanego zakładu następowaloby przez państwowy zakład emerytalny, a rolą FGDEK (którego dysponentem i zarządzającym byłby ZUS) byłoby zarządzanie środkami z wpłat dokonywanych przez zakłady emerytalne (o których mowa w art. 92 ust.2) oraz finansowanie pomocy zakładom emerytalnym , które wstąpiły w prawa i obowiązki likwidowanego lub upadłego zakładu (o której mowa w art. 94).

art. 90

ust. 3

W proponowanym rozwiązaniu jedynie Bank Gospodarstwa Krajowego może prowadzić obsługę bankową FGDEK, tym samym jedynie BGK może być depozytariuszem. Jednocześnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 może dochodzić do sytuacji, w której depozytariuszem części aktywów FGDEK będzie inny bank. Aby uniknąć wątpliwości co do okresu w jakim dopuszczalne jest korzystanie z usług innego banku należy wprowadzić zapis do ustawy, lub delegacje do wydania rozporządzenia określającego zasady i tryb postępowania likwidatora oraz FGDEK w procesie przejmowania zobowiązań oraz aktywów w związku likwidacją przymusową.

ust. 4

Sposób wyznaczania rocznej opłaty i jej pobierania jest skomplikowany. Nie wiadomo skąd ZUS ma czerpać wiarygodne informacje o wysokości pobranych przez zakłady emerytalne opłatach i wysokości aktywów. Nie określono, czy chodzi o przeciętną wartość aktywów funduszy emerytalnych, czy też stan aktywów na koniec roku oraz, czy dane z zakładów emerytalnych mają trafiać do ZUS po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych (wydaje się że tak) . Ale co stanie się w przypadku odrzucenia sprawozdania przygotowanego przez jeden z zakładów? Należy rozważyć wprowadzenie w ustawie stałej stawki procentowej.

Ponadto nie wiadomo, czym się kierowano ustalając algorytm do wyliczenia opłaty, stąd trudno jest ocenić, czy opłata pokryje wydatki związane zarządzaniem. Dodatkowo w pkt 2 po wyrazie „wartości” należy dodać wyraz „aktywów”.

art. 91

ust. 1

Proponowany przepis zawiera katalog wydatków FGDEK. Jest on niepełny. Należy uwzględnić w nim koszty obsługi bankowej oraz pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem FGDEK, w tym m.in. opłaty za zarządzanie aktywami dla depozytariusza aktywów przejmowanych na mocy art. 45, opłatę za zarządzanie pobieraną przez ZUS.

ust.2-5

Wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej została ustalona przez likwidowany zakład emerytalny. Zakłada się, że FGDEK będzie wypłacał świadczenia w następstwie przejścia zobowiązań z umów emerytalnych zawartych przez likwidowany zakład emerytalny. Można z tego wnioskować, że po przejściu zobowiązań przez FGDEK nie zmieni się wysokość otrzymywanego świadczenia.

Jednak art. 91 wydaje się temu przeczyć. W przepisie tym mowa jest bowiem, że wysokość świadczenia wypłacanego przez FGDEK ma być ustalana na nowo (ust. 2), przy czym nie może być wyższe od dotychczasowego (ust. 3), a sposób jego ustalania określi – w drodze rozporządzenia - minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (ust. 5). Oznaczałoby to, że wysokość emerytury z FGDEK mogłaby być niższa od otrzymywanej z zakładu emerytalnego. Powstaje pytanie:

- 1) czy emerytura z FGDEK wyliczona na moment zawarcia umowy emerytalnej byłaby skumulowana (zwaloryzowana) na moment przejścia zobowiązania przez FGDEK (a jeśli tak, to jak?). Gdyby takiej waloryzacji nie było to - z uwagi na zmianę pieniądza w czasie i nieuwzględnianie w obliczeniu emerytury stopy technicznej - świadczenia z FGDEK byłyby niższe niż dożywotnie emerytury kapitałowe z zakładu emerytalnego,
- 2) o jakiej kwocie mowa jest w tym ust. 3 ; wynikającej z umowy emerytalnej, tzn. na moment zawarcia umowy emerytalnej, czy też dotychczasowej, pobieranej ostatnio?
- 3) czy od strony legislacyjnej jest właściwe aby sposób ustalania dożywotniej emerytury kapitałowej ze środków FGDEK określony był w rozporządzeniu, skoro dotyczy to praw ,
- 4) w jakiej formie (decyzja ?) i przez jaki podmiot (ZUS ?, FGDEK ?) ustalana byłaby wysokość świadczenia.

art. 92 ust. 1

Konsekwencją wprowadzenia gwarancji Skarbu Państwa powinno być poszerzenie katalogu przychodów FGDEK o dotacje z budżetu państwa. Ponadto należy przewidzieć także przychody z innych tytułów (np. oprocentowanie środków na rachunkach bankowych).

art. 93

Niezrozumiałe jest odesłanie w ust. 1 do przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczących Funduszu Rezerwy Demograficznej, a w ust. 2 – do rozdziału 10. Z uwagi na różnice występujące pomiędzy tymi funduszami możliwość zastosowania przepisów dotyczących FRD jest wątpliwe. FGDEK ma być państwowym funduszem celowym bez osobowości prawnej (a więc z punktu widzenia bieżącego zarządzania lepszym odniesieniem byłby FUS), a FRD – posiada osobowość prawną. Katalog lokat FRD określa ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wraz z aktami wykonawczymi. Gospodarka finansowa FRD odbywa się na podstawie wieloletniej prognozy opartej na dochodach i wydatkach funduszu emerytalnego, co w przypadku FGDEK nie może mieć zastosowania.

FRD może powierzać zgromadzone środki w zarządzanie innemu podmiotowi, na co w przypadku FGDEK ustawa nie zezwala.

Ponadto w rozdziale 10 brak jest przepisów, które mogą być stosowane w zakresie lokowania środków FGDEK.

Celowe wydaje się, że przepis art. 93 zawierał wyłącznie delegacje dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, aby w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych wydał rozporządzenie regulujące problematykę zarządzania oraz lokowania środków FGDEK.

art. 94

ust. 1

Proponowany przepis dopuszcza fakultatywność udzielenia pomocy finansowej zakładając, że to ZUS będzie określał warunki udzielenia pomocy. Ze względu na rolę organu nadzoru jest on bardziej właściwy do określenia komu i na jakich warunkach pomoc powinna zostać udzielona. W przeciwnej sytuacji ZUS stałby się recenzentem działań zakładów emerytalnych a więc *de facto* kolejnym organem nadzoru.

ust. 5

Ustawa powinna definiować, co należy rozumieć pod pojęciem korzystniejszych warunków, np. w drodze wskazania oprocentowania pożyczek jako części stopy referencyjnej NBP.

Rozdział 14

Zmiany w innych ustawach powinny obejmować także ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych. Należy m.in. rozszerzyć zakres zadań realizowanych przez ZUS o zadania związane z dysponowaniem i zarządzaniem FGDEK, określić rolę poszczególnych organów ZUS (Prezes, Zarząd) w realizacji tego zadania, poszerzyć katalog przychodów ZUS.

Uzasadnienie

- a) Na str. 1 napisano „*W pierwszym filarze stosuje się wspólne dla płci tablice dalszego przewidywanego trwania życia*”.
Zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych średnie dalsze trwanie życia ogłaszane jest przez Prezesa GUS w tablicach trwania życia. W tablicach tych zamieszczone są wartości wyliczone z danych, a nie wielkości przewidywane, czy też prognozowane (patrz „Trwanie życia w 2006 r.” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2007 r.).
- b) Na str. 8 napisano, że stawki świadczeń oferowanych przez zakład emerytalny obliczać będzie aktuariusz „*na podstawie przyjętych przez zakład tablic prognozowanego dalszego przeciętnego trwania życia. Tablice te przygotowuje Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego...*”.
Na czym zatem polegać miałyby „*przyjęcie przez zakład tablic prognozowanego dalszego przeciętnego trwania życia*” skoro byłyby one zadane przez Ministra? W projekcie mowa jest o tablicach prognozowanego dalszego trwania życia ogłaszanych przez Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ale w artykule dotyczącym rezerwy emerytur kapitałowych. Tablice te mają być osobne dla mężczyzn i kobiet (i słusznie). W projekcie nie ma mowy o żadnych innych tablicach trwania życia. Czy oznacza to, że do ustalania stawek świadczeń zakłady emerytalne wykorzystywać miałyby osobne dla płci tablice trwania życia? Wówczas nie byłby jednak spełniony warunek równych stawek dla mężczyzn i kobiet.
- c) Str. 9, wiersz 11: „*Jednolite opłaty są stosowane w odniesieniu do wszystkich emerytów lub osób uposażonych, co stanowi formę zabezpieczenia ich interesów*”.

Jest wręcz przeciwnie: jednolite opłaty są sprzeczne z interesem emerytów. Oznaczają one brak możliwości obniżenia opłat, tym osobom, dla których byłoby to możliwe i równanie wysokości opłat w górę.

d) Str. 10, wiersz 28: „Ustawa nakłada na zakład emerytalny obowiązek informowania nadzoru finansowego o sytuacji, w której środki wyrównawczego funduszu emerytur kapitałowych wynoszą mniej niż 4%.”

Powinno zostać dopisane „rezerwy emerytur kapitałowych”.

e) Na stronie 16 pojawia się stwierdzenie, że „w latach 2009-2014 na emeryturę w II filarze przechodzić będą same kobiety”.

Tymczasem w 2014 r. na emerytury z II filara zaczną przechodzić pierwsi mężczyźni.

f) Z tabeli na str. 16 wynika, że mężczyźni będą mogli przechodzić na emeryturę w wieku 60 lat.

g) Wątpliwości budzi stwierdzenie ze str. 16 „Emerytura dla mężczyzny 65 letniego wyniesie około 5,5 zł miesięcznie z każdego 1000 zł zgromadzonego kapitału”.

Dlaczego jest to stawka dla mężczyzny skoro wysokość oferowanych stawek dożywotnich emerytur kapitałowych ma nie zależeć od płci?

W uzasadnieniu do poprzedniego projektu (z XI 2007 r.), zgodnie z którym do obliczenia oferty świadczeń stosowane miały być osobne dla mężczyzn i kobiet tablice trwania życia, podawana była taka sama stawka dla 65-letniego mężczyzny. Zastosowanie wspólnych tablic trwania życia powinno stawkę dla mężczyzny obniżyć.

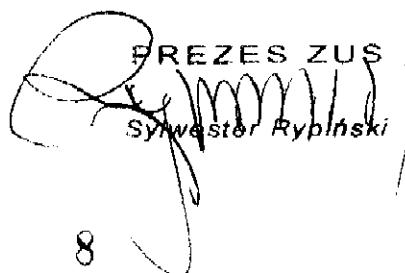
a) Z treści uzasadnienia (str. 17 i 19) wynika, że w tabeli nr 1 powinny pojawić się stopy zastąpienia. W uzasadnieniu nie ma tabeli 1.

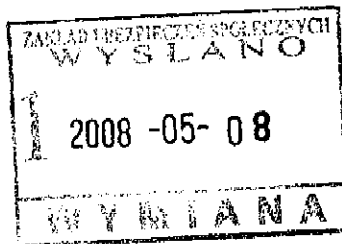
b) „Nagłówki” tabel na str. 24 powodują, że nie wiadomo w jaki sposób interpretować wyniki w tych tabelach. Czy wyniki dla mężczyzn zawarte np. w kolumnie z nagłówkiem 1954 (rok urodzenia), 2014 (rok przejścia na emeryturę) dotyczą faktycznie kohorty mężczyzn urodzonych w 1954 r., a przechodzących na emeryturę w 2014 r.? Oznaczałoby to, że mężczyźni ci przechodziliby na emeryturę w wieku 60 lat. Czy też w pierwszym wierszu tabel powinien być wpisany inny rok urodzenia dla mężczyzn, a inny dla kobiet (w przykładzie 1954 r. – dla kobiet, 1949 r. – dla mężczyzn)?

c) Trzy ostatnie kolumny w tabelach na str. 26 są niezrozumiałe.

- Wielkości stawki emerytury za 1000 zł składki dla 65 letniego mężczyzny przy zerowej stopie technicznej wynosi 51,77 zł (w 2014 r.). Tymczasem na stronie 16 napisano, że stawka ta wyniesie około 5,5 zł. Czy prezentowana w tabelach stawka jest stawką roczną?
- Opis dwóch ostatnich kolumn sugeruje zróżnicowanie prezentowanych wielkości od wysokości opłaty od wypłacanego świadczenia. Obliczenia prezentowane są tylko dla jednej stawki 3,50%.
- Nie jest zrozumiałe dlaczego podawane są stawki dla kobiet w wieku 60 lat, skoro zgodnie z projektem ustawy o zasadach wypłat emerytur kapitałowych dożywotnia emerytura kapitałowa przysługiwać ma od 65 lat.

Jednocześnie pragnę poinformować Panią Minister, że z uwagi na krótki termin na zgłoszenie uwag, chcielibyśmy zastrzec sobie prawo sukcesywnego przekazywania dalszych uwag do projektu ustawy o zakładach emerytalnych.

PREZES ZUS

Sylwester Ryplński

Pani
Agnieszka Chłoń-Domińczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

Uprzejmie informuję Panią Minister, że do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych z dnia 21 kwietnia 2008 r. zgłaszam następujące uwagi:

Do art. 69 ust. 6

W delegacji dotyczącej udostępniania przez ZUS zestawienia ofert proponujemy usunąć treść rozpoczynającą się od wyrazów „oraz ułatwienia dokonania wyboru oferty...”. Treść ta może bowiem sugerować, że intencją ustawodawcy jest aby pracownicy terenowej jednostki organizacyjnej ZUS, w siedzibie której będą udostępniane zestawienia ofert, udzielali pomocy w wyborze oferty.

Do art. 74 ust. 2

Zakłada się, że rezerwa dożywotnich emerytur kapitałowych obliczana ma być „przy zastosowaniu stopy technicznej nie wyższej niż jej maksymalna wysokość”. Tymczasem w ust. 3 wysokość stopy technicznej jest określona sztywno na poziomie 1%. Rodzi się pytanie, o jakiej maksymalnej stopie technicznej mowa jest w ust. 2?

Do art. 76 ust. 3.

Proponujemy wyraz „pomniejszają” zastąpić sformułowaniem „są pomniejszane przez”. Obecnie użyta forma gramatyczna nie pozwala jednoznacznie określić, co jest przez co pomniejszane.

Do art. 78 ust. 2

Zgodnie z projektem podział nadwyżki następuje jeżeli „wartość aktywów netto funduszu DEK jest wyższa niż suma wartości RDEK i RW”. Zgodnie z art. 75 wartość RW nie może być mniejsza niż 4% RDEK, a zgodnie z art. 85 „jeśli wartość aktywów netto funduszu DEK przekroczy 108% wartości RDEK, fundusz DEK przekazuje powstałą nadwyżkę zakładowi, zmniejszając odpowiednio RW”.

Wobec powyższego powstają wątpliwości:

- a) kiedy nastąpi nadwyżka, o której mowa w art. 78 ust. 2, skoro wystąpienie tej nadwyżki uzależnione jest od przekroczenia przez aktywa netto sumy wartości RDEK i niezdefiniowanej jednoznacznie wartości RW?
- b) który z mechanizmów (z art. 78 ust. 2, czy też art. 85) zostanie wykonany w pierwszej kolejności w przypadku, gdy wartość aktywów netto funduszu DEK przekroczy 108% wartości RDEK?

Być może w art. 78 ust. 2 powinna być mowa o minimalnej wartości RW.

Ponadto wydaje się, że zasady zwiększania dożywotnich emerytur kapitałowych i ponownego ustalania ich wysokości powinny być przeniesione do ustawy o emeryturach kapitałowych.

Do art. 87 ust. 1

Nie jest zrozumiałe, czy opłata ma stanowić procent kwoty aktywów funduszu DEK, procent wypłaconych emerytur dożywotnich, czy też może procent kwoty aktywów funduszu DEK, ale nie więcej niż 3,5% wypłacanych emerytur dożywotnich.

Rozdział XII

Uwaga ogólna

Podtrzymujemy wcześniej zgłaszane zastrzeżenia do powierzenia ZUS zarządzania FGDEK (pismo z dnia 3 marca br.) . Dlatego z zadowoleniem przyjmujemy informację (przekazaną na konferencji uzgodnieniowej w dniu 25 kwietnia br.), że zakłada się iż docelowo zadanie to zostanie powierzone innemu podmiotowi. Z tego też względu, w art. 144 projektowanej ustawy, niezbędne jest wprowadzenie dłuższego *vacatio legis* dla przepisów dotyczących FGDEK.

Uwagi szczegółowe do przepisów znajdujących się w aktualnej wersji projektu ustawy

Do art. 115

ust. 3

W obecnym brzmieniu tego przepisu jedynie Bank Gospodarstwa Krajowego może prowadzić obsługę bankową FGDEK, tym samym jedynie BGK może być depozytariuszem. Jednocześnie, zgodnie z art. 60 ust. 2 może dochodzić do sytuacji, w której depozytariuszem części aktywów FGDEK będzie inny bank. Aby uniknąć wątpliwości co do okresu w jakim dopuszczalne jest korzystanie z usług innego banku należy wprowadzić zapis do ustawy, lub delegacje do wydania rozporządzenia określającego zasady i tryb postępowania likwidatora oraz FGDEK w procesie przejmowania zobowiązań oraz aktywów w związku z likwidacją przymusową.

ust. 4

Zasady wyznaczania rocznej opłaty i jej probiernia są skomplikowane. Należy rozstrzygnąć wątpliwości skąd podmiot zarządzający FGDEK ma czerpać wiarygodne informacje o wysokości pobranych przez zakłady emerytalne opłatach i wysokości aktywów. Ponadto nie określono czy chodzi o przeciętną wartość aktywów funduszy DEK, czy też stan aktywów na koniec roku. Czy dane z zakładów emerytalnych mają trafiać do podmiotu zarządzającego FGDEK po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych? – wydaje się że tak. Co stanie się w przypadku odrzucenia sprawozdania przygotowanego przez jeden z zakładów? Dlatego też proponujemy rozważyć wprowadzenie w ustawie lub w rozporządzeniu stałej stawki procentowej.

Dodatkowo w pkt 2 po wyrazie „wartości” należy dodać wyraz „aktywów”.

Do art. 116

ust. 1 oraz art. 117 ust. 3 pkt 2

Przepis ten zawiera katalog wydatków FGDEK. Jest on niepełny. Należy uwzględnić w nim koszty obsługi bankowej oraz pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem FGDEK, w tym m.in. opłaty za zarządzanie aktywami dla depozytariusza aktywów przejmowanych na mocy art. 60.

ust. 2

Z art. 60 można wnioskować, że po przejęciu zobowiązań przez FGDEK nie zmieni się wysokość otrzymywanego świadczenia. Jednak art. 116 ust. 2 wydaje się temu

przeczyć. W przepisie tym mowa jest o tym, że wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej wypłacanej przez FGDEK miałyby być ustalana na nowo „przy uwzględnieniu kwoty składki oraz średniej oczekiwanej długości życia emeryta przyjmowanej przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych dla celów określenia wysokości emerytury należnej z ubezpieczenia społecznego w dniu wydania decyzji ZUS”. Przy czym dożywotnia emerytura kapitałowa z FGDEK nie mogłaby być „wyższa niż dotychczasowa wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej wynikająca z decyzji ZUS” (art. 116 ust. 3), a sposób ustalania dożywotniej emerytury kapitałowej ze środków FGDEK określić miałyby – w drodze rozporządzenia - minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (art. 116ust. 5). Oznaczałoby to, że wysokość emerytury z FGDEK mogłaby być niższa niż świadczenie otrzymywane z zakładu emerytalnego.

Powstaje pytanie czy emerytura z FGDEK wyliczona na moment wydania decyzji ZUS byłaby skumulowana (zwaloryzowana) na moment przejścia zobowiązania przez FGDEK (a jeśli tak, to jak?). Gdyby takiej waloryzacji nie było to - z uwagi na zmianę pieniądza w czasie i nieuwzględnianie w obliczeniu emerytury stopy technicznej - świadczenia z FGDEK byłyby niższe niż dożywotnie emerytury kapitałowe z zakładu emerytalnego.

Do art. 118 ust. 1

Niezrozumiałe jest odesłanie w zakresie zarządzania FGDEK do przepisów regulujących zarządzanie Funduszem Rezerwy Demograficznej. Z uwagi na różnice występujące pomiędzy tymi funduszami możliwość zastosowania przepisów dotyczących FRD jest wątpliwe. FGDEK ma być państwowym funduszem celowym bez osobowości prawnej (a więc z punktu widzenia bieżącego zarządzania lepszym odniesieniem byłby FUS), a FRD – posiada osobowość prawną. Katalog lokat FRD określa ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wraz z aktami wykonawczymi, zaś do lokowania środków FGDEK stosuje się zgodnie z art. 118 ust. 2 przepisy rozdziału 8. Określenie zasad lokowania środków FGDEK przez odesłanie do zasad określonych w rozdziale 8 nie uwzględnia faktu, że aktywa FGDEK będą stanowiły ułamek wartości aktywów poszczególnych funduszy DEK. Dodatkowo konieczne jest określenie (podobnie jak dla FUS i FRD) zasad sporządzania i zatwierdzania planów oraz sprawozdań finansowych. Dlatego też celowe wydaje się, aby ustawa nie regulowała tych kwestii , a zawierała wyłącznie delegację dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego aby w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych wydał rozporządzenie regulujące problematykę zarządzania oraz lokowania środków FGDEK.

Do art. 119 ust. 5

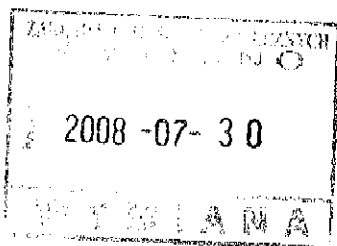
Określenie korzystniejszych warunków powinno nastąpić w ustawie, np. w drodze wskazania oprocentowania pożyczek jako części stopy referencyjnej NBP.

WICEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

mgr Elżbieta Łozińska

CZŁONEK ZARZĄDU ZUS
ds. INFORMATYKI

z up. Piotr Starzyk

Pani
Agnieszka Chłoń-Domińczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

Uprzejmie informuję Panią Minister, że do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych z dnia 22 lipca 2008 r. zgłaszam następujące uwagi:

Do art. 2 ust. 2

Określenie, że przedmiotem działalności funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych (fdek) jest „wyplata świadczeń pieniężnych” budzi wątpliwości, ponieważ nie jest skorelowane z regulacjami zawartymi w projekcie ustawy o emeryturach kapitałowych. Z art. 16 ust. 15 i art. 28 ustawy o emeryturach kapitałowych wynika bowiem, że przez „wypłatę” rozumie się comiesięczne przekazywanie emerytowi dożywotniej emerytury kapitałowej, a to zadanie ma być wykonywane przez ZUS. Fdek będzie wypłacał jedynie wypłatę gwarantowaną.

Art. 5 pkt 12

Przepis ten odwołuje się do niewłaściwego artykułu. Wydaje się, że punkt ten powinien odwoływać się do art. 87.

Do art. 28 ust. 4 pkt 1 lit b), art. 29 ust. 3 pkt. 2), art. 40 ust. 1 pkt. 7) lit. d), art. 44 pkt. 6), art. 58 ust. 1 pkt. 8), art. 60 pkt. 2)

Projekt ustawy przewiduje w art. 28 ust. 4 pkt. 1) lit b), art. 29 ust. 3 pkt. 2), art. 40 ust. 1 pkt. 7) lit. d), art. 44 pkt. 6), art. 58 ust. 1 pkt. 8), art. 60 pkt. 2), obowiązek przedkładania przez podmiot zamierzający nabyć lub objąć akcje zakładu oraz występujących z wnioskiem założycieli zakładu emerytalnego oraz zakładu łączącego się z innym zakładem, dokumentów przedstawiających sytuację finansową podmiotu w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku lub całego okresu działalności, jeżeli podmiot wykonuje działalność przez czas krótszy niż 5 lat, w tym dokumenty potwierdzające brak zaległości podatkowych oraz zaległości z tytułu składek, do poboru których jest obowiązany ZUS.

Specyfika zasad prowadzenia rozliczeń należności z tytułu składek na kontach płatników składek, wynikająca z przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w

sprawie szczegółowych zasad trybu postępowania w sprawach rozliczeń składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 78, poz. 465), powoduje trudności w poświadczeniu przez Zakład zaległości z tytułu składek w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku lub całego okresu działalności, jeżeli podmiot wykonuje działalność przez czas krótszy niż 5 lat. Rozliczenia na kontach płatników są bowiem prowadzone narastająco, co oznacza, iż Zakład może wydawać zaświadczenia potwierdzające zaległości, bądź ich brak wyłącznie według stanu na dzień dokonania aktualnego rozliczenia. Dlatego też proponujemy zmianę art. 28 ust. 4 pkt. 1) lit b), art. 29 ust. 3 pkt. 2), art. 40 ust. 1 pkt. 7) lit. d), art. 44 pkt. 6), art. 58 ust. 1 pkt. 8), art. 60 pkt. 2), w ten sposób aby wprost z tych przepisów wynikało, iż ZUS ustala stan należności podmiotu na dzień wydania zaświadczenia oraz dodatkowo informuje o:

- udzielonych danemu podmiotowi ulgach (umowach dotyczących układów ratalnych lub odroczeń terminów płatności),
- prowadzonych wobec danego podmiotu postępowaniach egzekucyjnych, w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku.

Wprowadzenie takich przepisów umożliwiłoby ZUS bieżącą realizację ewentualnie złożonych wniosków oraz pozwoliłoby na unikanie trudności, jakie obecnie występują na tle art. 68 ust.3 pkt 2g ustawy z dnia 28 sierpnia 1997r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2004r. Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.), w razie konieczności wydania zaświadczenia np. w przypadku łączenia się towarzystw emerytalnych (w załączeniu pismo z 04.04.2008r. skierowane do Komisji Nadzoru Finansowego).

Do art. 52

W ust. 1 mowa jest , że likwidator zakładu emerytalnego jest zobowiązany podejmować starania o zawarcie umowy z innym zakładem emerytalnym, na mocy której zakład ten przejmie zarządzanie sdek zarządzanym przez zakład podlegający likwidacji. Przy czym zgodnie z ust. 2 zawarcie tej umowy „nie może prowadzić do obniżenia wysokości wypłacanej z funduszu dożywotniej emerytury kapitałowej (...) oraz zmiany wysokości pobieranej opłaty”.

Nie jest zrozumiałe dlaczego wysokość pobieranej opłaty nie mogłaby ulec obniżeniu?

Zgodnie z projektem zarówno zawarcie umowy, o której mowa w art. 52 ust. 1 jak i połączenie zakładów emerytalnych nie może prowadzić do obniżenia wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej (art. 52 ust. 2 oraz art. 55 ust. 3). Nie ma takiego zapisu w przypadku likwidacji dobrowolnej zakładu emerytalnego (art. 54).

Do art. 69

Ust. 3

W celu zwiększenia dostępności do zestawienia ofert proponujemy, aby było ono udostępniane także na stronach internetowych organu nadzoru.

Ust. 6

W zakresie udostępniania zestawienia ofert przez ZUS wydaje się, że nie ma materii do regulowania w rozporządzeniu. Wystarczająca jest regulacja zawarta w ust. 3. Dlatego też proponujemy skreślenie delegacji zawartej w ust. 6. Gdyby jednak delegacja ta została utrzymana należy usunąć treść rozpoczynająca się od wyrazów „oraz ułatwienia dokonania wyboru oferty...”. Treść ta może bowiem sugerować, że intencją ustawodawcy jest aby pracownicy terenowej jednostki

organizacyjnej ZUS, w siedzibie której będą udostępniane zestawienia ofert, udzielali pomocy w wyborze oferty.

Do art. 74 ust. 9

Wyrazy „*stopy technicznej, o której mowa w ust. 3*” proponujemy zastąpić wyrazami „*maksymalnej stopy technicznej, o której mowa w ust. 3*”. W ustępie 3 w art. 74 mowa jest bowiem o maksymalnej stopie technicznej.

Do art. 78 ust. 4.

Nie jest zrozumiałe o jakiej rezerwie regulacyjnej jest mowa. Pojęcie rezerwy regulacyjnej nie pojawia się w żadnym innym zapisie projektu. W ustawie nie jest zdefiniowana rezerwa regulacyjna ani cel jej utworzenia.

Do art. 83

pkt 1

Nie jest zrozumiały cel, dla którego fdek miałby przekazywać ZUS informacje o wartości wypracowanego zysku oraz kwoty odpowiadającej udziałowi danego emeryta w zysku .

pkt 2

Przepis ten jest sprzeczny z uregulowaniami zawartymi w art. 26 ust.2 projektowanej ustawy o emeryturach kapitałowych, gdyż wprowadza inny termin przekazania informacji w sprawie wysokości emerytury dożywotniej po zwiększeniu.

Regulacje zaproponowane w pkt 1 i 3 art.83 są zbędne, gdyż nie mają związku z zadaniami nałożonymi na ZUS.

Do art. 84

Art. 84 jest sprzeczny z art. 26 ust.1 projektowanej ustawy o emeryturach kapitałowych, w myśl którego nową wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej ustala się (w drodze decyzji) w terminach waloryzacji emerytur i rent. Rozwiązanie przyjęte w art.26 ust.1 jest prawidłowe i nie powoduje wzrostu kosztów wysyłki decyzji.

Do art.85 ust.1

Przepis ten jest niezrozumiały, gdyż nie określa, czy opłata pobierana przez zakład emerytalny uwzględniona będzie w ofercie (co zdaje się wynikać z art. 67 ust. 1), czy też będzie potrącana co miesiąc z konkretnej emerytury. Jeżeli potrącenie miałyby być dokonywane z konkretnej emerytury to wymaga określenia jaka kwota (ustalona przed potrąceniem, czy w wyniku potrącenia) stanowi podstawę do opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Powstaje również wątpliwość, od której kwoty emerytury dożywotniej naliczane będą dokonywane z emerytury dożywotniej procentowe potrącenia, np. z tytułu egzekucji sądowej lub administracyjnej.

Do rozdziału 8

1. Niezrozumiała jest konstrukcja prawna Izby Rozliczeniowej działającej przy Prezesie ZUS, w tym jej powiązanie z ZUS-em. Jeżeli intencją projektodawców jest, aby IR była odrębnym podmiotem prawnym powinno

to zostać uregulowane w ustawie (tj. powinny znaleźć się przepisy określające formę prawną IR, jej organy, itp.). Jeżeli natomiast intencją jest, aby wyrównanie finansowe było dokonywane przez ZUS, w ustawie powinno być jedynie zapisane, że wyrównania finansowego dokonuje ZUS, natomiast jaka komórka organizacyjna ZUS będzie obsługiwała to zadanie powinno wynikać ze Statutu ZUS i Regulaminu Organizacyjnego ZUS. W naszej opinii bardziej racjonalna jest druga propozycja.

2. Zwracamy uwagę, że instytucją wyspecjalizowaną w sporządzaniu prognoz demograficznych jest Główny Urząd Statystyczny. W związku z tym właśnie na GUS należałoby nałożyć ustawowy obowiązek budowania tablic trwania życia, o których mowa w art. 98 ust. 1.
3. Zgodnie art. 152 ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od daty ogłoszenia. Przepisy dotyczące wyrównania finansowego powinny wejść w życie nie wcześniej niż na rok przed momentem, kiedy zaczną być wypłacane pierwsze dożywotnie emerytury kapitałowe.
4. Nie jest zrozumiałe czy wyrównanie finansowe następować miałyby raz w roku, po zakończeniu roku obrotowego (co sugeruje art. 99), czy też każdego miesiąca (co sugerować może art. 98).

Jeśli wyrównywanie finansowe miałyby się odbywać raz w roku, zgodnie z art. 99, to nie jest zrozumiałe w jakim celu każdego miesiąca ustalany miałyby być współczynnik b.

5. Jednoznacznego określenia wymaga zakres informacji, jakie Prezes ZUS ma przekazywać IR.

Zgodnie z art. 97 ust. 2 „Prezes ZUS przekazuje Izbie Rozliczeniowej informacje dotyczące struktury wieku, płci oraz wysokości składek przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych osób, które osiągną wiek emerytalny w danym roku obrotowym”.

- 1) Nie jest zrozumiałe o jakiej strukturze mowa w tym artykule skoro informacje te dotyczyć mają osób, które w danym roku obrotowym osiągną wiek 60/65 lat. Czy może ma to być struktura z dokładności do miesiąca lub dnia
 - 2) Poza tym zgodnie z projektem ustawy o emeryturach kapitałowych dożywotnia emerytura kapitałowa miałyby być wypłacana od 65 roku życia. W jakim celu miałyby być przekazywane informacje o kobietach, które w danym roku obrotowym ukończą 60 lat.
 - 3) Z drugiej strony dlaczego nie miałyby być przekazywane dane o osobach starszych, które nie pobierają jeszcze emerytury.
 - 4) Nie jest zrozumiałe po co przekazywane miałyby być Izbie Rozliczeniowej wysokości składek przekazywanych do ofe, skoro nie uwzględniają one zysków/strat osiągniętych przez ofe.
6. Nie zapisano na jaki moment czasowy ustalane mają być „potencjalne rezerwy” służące do wyliczenia współczynnika b (art. 98 i 99).
 7. Nie zapisano, przy jakiej stopie technicznej ustalane mają być „potencjalne rezerwy” służące do wyliczenia współczynnika b (art. 98 i 99).
 8. O rozdzielnych tablicach trwania życia mowa jest w art. 98 ust. 1 pkt 2 (a nie w ust. 1 pkt 1), zaś o wspólnych dla płci tablicach trwania życia mowa jest w art. 98 ust. 1 pkt 1 (a nie w ust. 1 pkt 2) - art. 98 ust. 3 i art. 99 ust. 2.
 9. Nie jest zrozumiałe dlaczego wartość współczynnika b, o którym mowa w art. 99 ust. 2 obliczana miałyby być na podstawie prognozy liczby osób,

które przejdą na dożywotnią emeryturę kapitałową, skoro ustęp 1 tego artykułu mówi o ustalaniu rezerw i współczynnika bilansującego b dla emerytów, których składki zostały przekazane na podstawie decyzji ZUS do fdek w danym roku obrotowym.

10. Art. 99 ust. 2 odwołuje się do art. 99 ust. 1, a powinien do art. 98 ust. 1.
11. Projekt nie określa, gdzie przekazywane i ulokowane byłyby nadwyżki przekazywane – zgodnie z art. 100 – przez fdek do IR . Ponadto nie wiadomo, co się dzieje w przypadku gdy fdek nie przekaże środków , o których mowa w ust. 1 lub przekaże je po terminie.
12. Nie przewidziano środków na pokrycie kosztów związanych z dokonywaniem wyrównania finansowego.

Do rozdziału 11

Do art. 116

Niezrozumiała jest regulacja zawarta w ust. 2-5:

- 1) w ust. 2 mowa jest o tym, że *„FGDEK może ponownie ustalić wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej ...”*. Nie jest zrozumiałe w jakiej sytuacji odbywałoby się to ponowne ustalenie wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej. Poza tym art. 116 ust. 3 sugeruje, że wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej FGDEK ustala na nowo w każdym przypadku. W art. 116 ust. 3 mowa jest o tym, że wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej wypłacanej przez fdek zarządzany przez FGDEK miałyby być ustalana *„przy uwzględnieniu kwoty składki oraz średniej oczekiwanej długości życia emeryta przyjmowanej przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych dla celów określenia wysokości emerytury należnej z ubezpieczenia społecznego w dniu wydania decyzji ZUS”*. Przy czym dożywotnia emerytura kapitałowa nie mogłaby być w takim przypadku *„wyższa niż dotychczasowa wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej wynikająca z decyzji ZUS”* (art. 116 ust. 4), a sposób ustalania dożywotniej emerytury kapitałowej wypłacanej przez fundusz zarządzany przez FGDEK określić miałyby – w drodze rozporządzenia - minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (art. 116 ust. 5). Powstaje pytanie czy emerytura z funduszu zarządzanego przez FGDEK wyliczona na moment wydania decyzji ZUS byłaby skumulowana (zwaloryzowana) na moment przejęcia zarządzania danego funduszu przez FGDEK (a jeśli tak, to jak?).
- 2) przepis stanowiący, że FGDEK ma ustalać wysokość dożywotnich emerytur kapitałowych nie jest skorelowany z rozwiązaniami zapisanymi w ustawie o emeryturach kapitałowych, zgodnie z którą wysokość emerytury kapitałowej ma ustalać ZUS w drodze decyzji,
- 3) nie wiadomo, jak mają być obsługiwane dożywotnie emerytury kapitałowe finansowane przez fdek zarządzany przez FGDEK. Zgodnie z ustawą o emeryturach kapitałowych stroną dla ZUS przy obsłudze dożywotnich emerytur kapitałowych jest fdek. W przypadku przejęcia przez FGDEK zarządzania fdek na podstawie art. 53 ust. 1 wydaje się, że FGDEK wchodzi w miejsce zakładu emerytalnego. Oznaczać by to mogło, że skoro w dalszym ciągu funkcjonuje fdek, z punktu widzenia obsługi dożywotnich emerytur kapitałowych nie powinno się zmienić. Czyli w dalszym ciągu ZUS

powinien wymieniać informacje i otrzymywać środki na wypłatę z fdek . Przy zapisach zawartych w art.116 ust.2-5 nie jest to jednak takie jasne. Ponadto wątpliwości pogłębia regulacja zawarta w art. 117 ust. 1 pkt 1, zgodnie z którą środki przeniesione na podstawie art. 53 ust. 1 , a więc chyba środki fdek, stają się przychodami FGDEK. Jeżeli po przejęciu zarządzania FGDEK miałyby wejść w miejsce fdek, w ustawie uregulowana powinna zostać kwestia wymiany informacji pomiędzy ZUS i FGDEK i przekazywania przez FGDEK środków na wypłatę emerytur, na zasadach przewidzianych dla fdek.

Do art. 117 ust. 1

Niezrozumiały jest zapis ust. 5. Z art. 120 nie wynika bowiem, że FGDEK sprzedaje fdek którym zarządza.

Przekazując powyższe uwagi jednocześnie wyrażamy gotowość spotkania się w celu szczegółowego omówienia zgłoszonych wątpliwości .

WICEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

mgr Elżbieta Dzińska

z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU

Małgorzata Szczur
Małgorzata Szczur

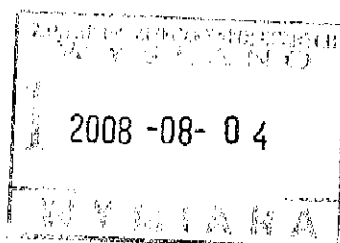
Pani
Agnieszka Chłoń-Domińczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

W załączeniu przekazuję opinię do projektu ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych, w części dotyczącej rozdziału 8 „Wyrównanie finansowe” (do wersji przekazanej na konferencji uzgodnieniowej w dniu 31 lipca 2008 r.).

WICEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

mgr Elżbieta Łozińska

z up. Prezesa Zarządu
CZŁONEK ZARZĄDU
Maria Szczur
Maria Szczur

**Uwagi i wątpliwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do projektu
ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych w części dotyczącej
rozdziału 8 „Wyrównanie finansowe”**

1. Niezrozumiała jest konstrukcja prawna Izby Rozliczeniowej działającej przy Prezesie ZUS, w tym jej powiązanie z ZUS-em. Jeżeli intencją projektodawców jest, aby IR była odrębnym podmiotem prawnym powinno to zostać uregulowane w ustawie (tj. powinny znaleźć się przepisy określające formę prawną IR, jej organy, źródło finansowania itp.). Jeżeli natomiast intencją jest, aby wyrównanie finansowe było dokonywane przez ZUS, w ustawie powinno być jedynie zapisane, że wyrównania finansowego dokonuje ZUS, natomiast jaka komórka organizacyjna ZUS będzie obsługiwała to zadanie powinno wynikać ze Statutu ZUS i Regulaminu Organizacyjnego ZUS. W naszej opinii bardziej racjonalna jest druga propozycja.
2. Nie przewidziano środków na pokrycie kosztów związanych z dokonywaniem wyrównania finansowego.
3. Zasadnym wydaje się zapisanie, że Izba Rozliczeniowa zatrudnia aktuarium oraz że aktuarium dokonuje obliczeń „potencjalnych rezerw” oraz rezerw, o których mowa w art. 98 i 99. Skoro ustalenia wysokości rezerw RDEK dokonywać ma aktuarium, to podobnie powinna wyglądać sytuacja dotycząca obliczania rezerw dla celów wyrównania finansowego.
4. Z uwagi na duże znaczenie mechanizmu wyrównania finansowego dla wypłacalności poszczególnych funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych oraz z uwagi na możliwość pojawienia się „zarzutów” zakładów emerytalnych o niewłaściwe przeprowadzenie wyrównania finansowego, mechanizm ten powinien być ściśle zdefiniowany i opisany (dotyczy to np. sposobu wyznaczania rezerw, czy też - tak drobnej rzeczy jak tego - z jaką dokładnością miałby być podawany współczynnik bilansujący b). Zauważmy, że odmienna jest sytuacja w przypadku pojedynczego zakładu emerytalnego niż w przypadku Izby Rozliczeniowej, gdzie konsekwencje ewentualnego „złego” wyrównania finansowego mogą dotknąć część całego rynku zakładów emerytalnych.
Wydaje się, że w projekcie powinna znaleźć się delegacja, że Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego określi sposób wyznaczania niezbędnych wielkości dotyczących mechanizmu wyrównania finansowego.
5. Zwracamy uwagę, że instytucją wyspecjalizowaną w sporządzaniu prognoz demograficznych i w sporządzaniu tablic trwania życia jest Główny Urząd Statystyczny. W związku z tym właśnie na GUS należałoby nałożyć ustawowy obowiązek budowania tablic trwania życia, o których mowa w art. 98 ust. 1.
6. Jednoznacznego określenia wymaga zakres informacji, jakie Powszechne Towarzystwa Emerytalne mają przekazywać Izbie Rozliczeniowej.

Zgodnie z **art. 97 ust. 2** „*Powszechne Towarzystwa Emerytalne przekazują Izbie Rozliczeniowej informacje dotyczące struktury wieku, płci oraz wysokości środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych osób, które osiągnęły 64 rok życia w danym roku obrotowym*”.

- 1) Jakiego momentu czasowego mają dotyczyć w/w informacje?
 - 2) Brakuje określenia terminu kiedy w/w informacje mają być przekazywane?
 - 3) Zwracamy uwagę, że rezerwy wyliczane są indywidualnie, a więc do ich wyliczenia potrzebne są indywidualne dane.
 - 4) Nie jest zrozumiałe o jakiej strukturze mowa w tym artykule skoro informacje te dotyczyć mają osób, które w danym roku obrotowym osiągnęły 64 rok życia. Czy ma to być struktura z dokładnością do miesiąca lub dnia?
 - 5) Dlaczego nie miałyby być przekazywane dane o osobach starszych, które nie pobierają jeszcze dożywotniej emerytury kapitałowej?
7. Jednoznacznego określenia wymaga zakres informacji, jakie Prezes ZUS ma przekazywać Izbie Rozliczeniowej (**art. 97 ust. 3**). Zgodnie z **art. 97 ust. 3** „*Prezes ZUS przekazuje Izbie Rozliczeniowej informacje o liczbie emerytów według płci i wieku oraz wysokości składek przekazywanych do poszczególnych funduszy na podstawie decyzji ZUS*”
- 1) Jakiego momentu czasowego mają dotyczyć w/w informacje?
 - 2) Brakuje określenia terminu kiedy w/w informacje mają być przekazywane?
 - 3) Jakich emerytów dotyczyć ma ta informacja: wszystkich, tylko otrzymujących dożywotnią emeryturę kapitałową, tylko tych którzy kiedyś otrzymywać będą mogli dożywotnią emeryturę kapitałową, czy też może tylko tych, których składki w danym roku obrotowym będą/były przekazywane/przekazane do funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych?
 - 4) Z jaką dokładnością podawany ma być wiek (do ukończonych lat, miesięcy?)
8. Nie zapisano na jaki moment czasowy ustalone mają być „*potencjalne rezerwy*” oraz rezerwy służące do wyliczenia prognozowanego współczynnika b oraz współczynnika b (**art. 98 i 99**).
9. Nie zapisano, przy jakiej stopie technicznej ustalone mają być „*potencjalne rezerwy*” oraz rezerwy służące do wyliczenia prognozowanego współczynnika b oraz współczynnika b (**art. 98 i 99**).
10. Nie jest zrozumiałe w jaki sposób obliczane miałyby być „*potencjalne rezerwy*”, o których mowa w **art. 98**, skoro nie wiadomo jaką ofertę wybrałoby przyszły beneficjenci dożywotnich emerytur kapitałowych. Co więcej na początku roku obrotowego nie będzie znana oferta świadczeń jaka będzie stosowana np. pod koniec roku obrotowego.
- Ponadto przy obliczaniu „*potencjalnych rezerw*”, o których mowa w **art. 98** (a dokładnie przy obliczaniu wysokości prognozowanej dożywotniej emerytury kapitałowej dla celu obliczenia „*potencjalnych rezerw*”) uwzględnić i prognozować trzeba będzie stopy zwrotu z otwartych funduszy emerytalnych oraz przyszłe składki do ofe, a w przypadku kobiet (części kobiet) pomniejszenie stanów środków w ofe o nieuwzględnione w danych (o których mowa w **art. 97 ust. 2**) wypłaty okresowych emerytur kapitałowych.

- Wydaje się, że potrzebne będą więc dodatkowe dane dotyczące wysokości okresowych emerytur kapitałowych.
11. Nie jest zrozumiałą zwrot „rezerwy w danym roku obrotowym” (art. 98 ust. 2). Rezerwy obliczane są bowiem na pewien, ściśle określony moment czasowy.
 12. Dla celów ustalenia rezerw, o których mowa w art. 99 ust. 1, dla emerytów, których składki zostały przekazane na podstawie decyzji ZUS do funduszy w danym roku obrotowym niezbędne będą dane dotyczące tych osób (w szczególności o wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej).
 13. Nie jest zrozumiałe dlaczego wartość współczynnika b, o którym mowa w art. 99 ust. 2 obliczana miałaby być na podstawie prognozy liczby osób, których składki będą przekazywane na podstawie decyzji ZUS do funduszy w danym roku obrotowym, skoro ustęp 1 tego artykułu mówi o ustalaniu rezerw i współczynnika bilansującego b dla emerytów, których składki zostały przekazane na podstawie decyzji ZUS do funduszy w danym roku obrotowym.
Ponadto zwracamy uwagę, że w art. 99 ust. 2 raz mowa jest o „potencjalnych rezerwach”, a raz o „rezerwach”, a w ust. 1 tego artykułu mowa jest o „sumie rezerw”.
Ponadto w ustępie 2 art. 99 jest złe odwołanie (do „liczby osób, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 1”, a w art. 98 ust. 1 pkt 1 mowa jest o tablicach dalszego trwania życia).
 14. Czy jeśli rezerwy, o których mowa w art. 99 (służące do obliczania współczynnika b) będą mogły być obliczane przy wykorzystaniu innych tablic trwania życia oraz przy innej technicznej stopie zwrotu niż zastosowane przez zakłady emerytalne, to czy wyrównanie finansowe „zadziała”?
 15. Projekt nie określa, gdzie przekazywane i ulokowane byłyby nadwyżki przekazywane – zgodnie z art. 100 – przez fundusze dożywotnich emerytur kapitałowych do Izby Rozliczeniowej. Ponadto nie wiadomo, co się dzieje w przypadku gdy fdek nie przekaze środków, o których mowa w ust. 1 lub przekaze je po terminie.
 16. W art. 100 mowa jest o tym, że wyrównanie finansowe odbywać miałyby się w określonym terminie od „ogłoszenia przez Izbę Rozliczeniową współczynnika bilansującego b”.
Tymczasem w art. 99 mowa jest o wyznaczaniu przez Izbę Rozliczeniową współczynnika bilansującego b. Nie ma zapisów o ogłaszaniu czy też publikowaniu współczynnika bilansującego b (jak ma to miejsce w przypadku prognozy współczynnika bilansującego, art. 98 ust. 4)
 17. W art. 98 należy poprawić numerację ustępów (nie ma ustępu 3).
 18. W art. 100 w ust. 1 i 2 sformułowanie „oraz wysokość” należy zamienić na „oraz wysokości”.
 19. Zgodnie z art. 152 (projekt z 22.07.2008 r.) ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od daty ogłoszenia. Przepisy dotyczące wyrównania finansowego powinny wejść w życie nie wcześniej niż na rok przed momentem, kiedy zaczną być wypłacane pierwsze dożywotnie emerytury kapitałowe.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 września 2008 r.

Cena 1,11 zł + 22% VAT

